

Protokoll

Fra møte i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester

Dato: 14.06.2012, kl. 09.30-14.30

Sted: Veterinærinstituttet

Møteleder: Janneche U. Skaare

Deltakere:

Fra Faggruppe 5:

Janneche Utne Skåre (leder), Heidi Amlund, Anne Lise Brantsæter, Christiane Kruse Fæste, Helle Katrine Knutsen, Cathrine Thomsen, Anders Ruus.

Forfall:

Gunnar Sundstøl Eriksen, Augustine Arukwe (permisjon), Kari Grave (permisjon)

Fra Mattilsynet:

Anders Tharaldsen

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF)

Jon L. Fuglestad

Fra sekretariatet til VKM:

Inger Therese L. Lillegaard, Edel Holene (ref)

1 Velkommen, fravær, habilitet og godgjøring

Leder for faggruppen, Janneche Utne Skåre, ønsket velkommen til møtet i Faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester (Faggruppe 5).

Medlemmene fikk muntlig forespørsel om habilitet, og ingen erklærte seg inhabile vedrørende sakene som skulle behandles på dette møtet.

2 Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden. Oppfølging av protokoll

Møteinnkallelsen og dagsorden ble godkjent. Rekkefølgen av saker på dagsorden ble noe endret for å tilpasses møtedeltakere som ikke kunne være hele møtetiden.

Protokollene fra forrige møte i Faggruppe 5, den 9. mai 2012, og fra fellesmøte med Faggruppe 4 den 10. mai, ble referert. Dagsorden for møte i Hovedkomiteen 19. juni ble kort presentert.

3 Saker som skal behandles på møtet

Utkast til bestilling av risikovurderingen «Inntak av kadmium i den norske befolkning» (10-505) – hva er status

Bakgrunn: Utgangspunktet for Mattilsynets bestillingsforslag i 2010 var en vurdering fra European Food Safety Authority (EFSA, 2009) der det tolerable ukentlige inntaket for kadmium var satt ned fra 7 til 2,5 mikrogram per kilo kroppsvekt. Kadmium kan i

tilstrekkelige mengder gi nyreskade og er kreftfremkallende. Mattilsynet ønsket spesielt en vurdering av hvorvidt enkelte næringsmidler, f.eks. brunkjøtt av krabbe, kan utgjøre spesiell fare mht. kadmiumeksponering for grupper av den norske befolkningen.

På dagens møte orienterte Mattilsynet om bakgrunnen for bestillingen i et oppdatert perspektiv. Bestillingen har vært utsatt siden 2010. Utsettelsen kom først på grunn av uenighet mellom EFSA og JECFA (Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives) om nivået på det tolerable inntaket for kadmium, der EFSA til slutt opprettholdt sin vurdering (se Protokoll 11/502-2). Deretter har Mattilsynet avventet norske forekomstdata for kadmium i krabber og vegetabiler. Data for vegetabiler er akkurat ferdige og data for krabber ventes ferdige i løpet av høsten 2012.

Faggruppen diskuterte hvordan ulike forekomstdata og kostundersøkelser kan brukes for å imøtekomme Mattilsynets behov for risikovurdering av kadmium. Det ble påpekt at det mangler kostholdsdata for gitte befolkningsgrupper som for eksempel vegetarianere, samt at det mangler data for konsum av spesielle matkategorier som blåskjell og brun krabbemat. Klif meddelte at de har data på kadmiuminnhold i fiskelever og blåskjell fra områder med diffus forurensning langs norskekysten.

Vedtak: Faggruppen avventer en oppdatert bestilling fra Mattilsynet der forekomstdata av kadmium i krabber og vegetabiler er vedlagt. En i faggruppen påtok seg å lede det faglige arbeidet med risikovurderingen. Klif oversender aktuelle data på kadmium til VKM. Saken tas opp igjen i løpet av høsten 2012.

Vurdering av mulig helsefare ved konsum av kjøtt fra hjortevilt felt med blyholdig ammunisjon (11-505)

Bakgrunn: Mattilsynet har bedt VKM om å vurdere helsefaren hos den norske befolkningen ved konsum av kjøtt fra hjortevilt, inkludert oppdrettshjort, som er felt med blyholdig ammunisjon, samt vurdere om det er grupper i den norske befolkningen som er spesielt utsatte for helsefare ved slikt konsum. Dersom det er en helsefare, ønsker Mattilsynet at VKM vurderer hvilken distribusjon bly fra ammunisjon vil ha i nylig felt hjortevilt, om det er mulig å renske kjøttet som går til konsum for eventuelle blyrester, og i så fall hvor mye av vevet rundt skuddkanalen som må fjernes. VKM skal også vurdere om det finnes andre effektive tiltak enn bortskjæring av vev for å begrense innholdet av blyrester fra blyammunisjon i hjorteviltkjøtt som går til konsum. Mattilsynet ønsker også at VKM vurderer om det er fare for helsen til hobbydyr, for eksempel jakthunder, å bli fóret med sårkjøtt fra felt hjortevilt.

Faggruppen hadde ingen kommentarer til bestillingen fra Mattilsynet. På forrige møte i faggruppen (9. mai) ble den første rapporten Folkehelseinstituttet gjør på oppdrag fra VKM presentert og diskutert. Når revidert utgave foreligger vil den bli sendt faggruppen. Foreliggende utkast til risikovurderingen ble diskutert og gjenstående arbeid ytterligere fordelt. Som tidligere stadfestet må deler av risikovurderingen avventes til spørsmålet om human helsefare er avklart. Helsefare kan først vurderes når den andre rapporten fra Folkehelseinstituttet foreligger. Grunnet forsinkelser utenfor Folkehelseinstituttets kontroll kommer den senere enn forventet. Det ble orientert om at det svenske Livsmedelsverket har analysert blyinnhold i elgdeig og funnet tilsvarende verdier som det i norsk elgdeig analysert og rapportert av Veterinærinstituttet i Oslo.

Vedtak: Endelig bestilling fra Mattilsynet foreligger. Ansvar for arbeid med ulike deler av risikovurderingen er fordelt i faggruppen og presenteres på neste faggruppemøte.

Faggruppens endelige vurdering av helserisiko må avvente til den andre rapporten fra Folkehelseinstituttet foreligger.

«Risikovurdering – eksponering for aluminium i den norske befolkningen pga. kostholdet og bruk av kosmetikk» (11-504)

Bakgrunn: I 2008 konkluderte det europeiske mattrygghetsorganet EFSA (European Food Safety Authority) med at en vesentlig andel av den europeiske befolkningen får i seg mer aluminium enn det tolerable ukentlige inntaket (TWI) på 1 mg/kg kroppsvekt. TWI var tidligere 7 mg/kg kroppsvekt. Mattilsynet bestilte derfor en risikovurdering fra VKM om eksponering for aluminium via mat og bruk av kosmetikk i den norske befolkningen. Risikovurderingen skulle ta utgangspunkt i tidligere vurderinger fra EFSA (2008) og JECFA (2006). I 2012 publiserte JECFA (Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives) en rapport der de setter det foreløpig tolerable ukentlige inntaket (PTWI) til 2 mg/kg kroppsvekt.

Faggruppen diskuterte rapporten fra JECFA (2012) og mente den burde inkluderes i bestillingen fra Mattilsynet.

Vedtak: VKM avventer oppdatert bestilling om aluminium fra Mattilsynet der det bes om at risikovurderingen også tar utgangspunkt i rapporten fra JECFA, 2012.

Mal for beskrivelse av litteratursøk i VKMs vurderinger

Bakgrunn: Sekretariatet har på oppdrag fra Hovedkomiteen laget et forslag til mal for hvordan utvelgelse av litteratur og metode for litteratursøk skal beskrives i VKMs vurderinger.

Faggruppen diskuterte forslaget. Det var stor enighet om at utvelgelse av litteratur skal synliggjøres i risikovurderingene. Flere mente den foreslåtte metoden for litteratursøk var for omstendelig og tid- og arbeidskrevende til konsekvent å gjennomføres. Bruk av metoden burde vurderes fra oppdrag til oppdrag.

Vedtak: Faggruppeleder tar faggruppens kommentarer med seg til kommende møte i Hovedkomiteen.

«Risikovurdering av mykotoksiner i korn» (10/004)

Denne saken ble utsatt til høsten 2012.

4 Status for øvrige saker i faggruppen

«Inntak av furan hos den norske befolkningen» (10/404):

Det ble orientert kort om møter som er avholdt siden fellesmøtet mellom faggruppene 4 og 5. Saken antas å bli ferdigstilt over sommeren.

«Nytte-risikovurdering av morsmelk» (10/003) (selvinitiert av Hovedkomiteen):

Det ble gitt kort informasjon om status i arbeidet. Slutføring planlegges til årsskiftet 2012/2013.

5 Orientering fra Mattilsynet

Mattilsynet orienterte fortløpende under sakene som ble behandlet i møtet.

6 Møter o.a. av felles interesse

Sekretariatet orienterte om at de i faggruppen som har meldt sin interesserte for «Training-course» om risikovurdering i EU, er påmeldt.

7 Nytt fra sekretariatet

Det ble orientert om utskiftninger i personalet ved sekretariatet.

8 Eventuelt

Kostholdsråd langs norskekysten er viktige for befolkningen. Mattilsynet har i 2012 gitt advarsel mot å spise filet av skrubbe og ørret fra hhv. Drammensfjorden/Indre Drammensfjorden. Faggruppen kan ikke se at risikovurderingen av organiske tinnforbindelser i sjømat (VKM, 2007) gir grunnlag for denne advarselen. Faggruppen setter stor pris på at Mattilsynet bruker risikovurderingene som er utarbeidet av VKM, men vil gjerne ha tilbakemelding når en risikovurdering brukes som grunnlag for et kostholdsråd. Mattilsynets representant tar med seg Faggruppens tilbakemelding.

9 Nye møtedatoer

Faggruppe 5 skal ha møte i august 2012. Dato avtales elektronisk.